

PENTATOMOIDEELE ÎN VOLUME ACADEMICE EUROPENE

Doctor în agricultură **Asea M. TIMUȘ**
Institutul de Zoologie al AȘM

La auzul cuvântului „ploșniță” instantaneu se produce o repulsie. Existența ploșnițelor provoacă un disconfort emoțional, ele fiind considerate dăunătoare omului. Mai cu seamă, în cazul ploșniței de pat sau a ploșnițelor fitofage ce trăiesc pe bacifere ca murele, acrișele, zmeura, căpșunele etc.

Mai puțin se cunoaște însă folosul pe care-l aduc ploșnițele agriculturii în calitate de insecte prădătoare. Acestea se hrănesc pe contul altor insecte aflate în diferite stadii de dezvoltare: ouă, larve, pupe și adulți. Mirosurile, neplăcute pentru simțurile olfactive și gustative umane, în realitate sunt substanțe repelente cu care ploșnițele se apără de propriii dușmani naturali.

Datorită complexității de considerente care le fac dăunătoare omului și plantelor, dar totodată atât de folositoare naturii, în special plantelor agricole, ploșnițele au fost și sunt insectele care trezesc interesul entomologilor de pe întreaga planetă. Astfel, până în prezent sunt descrise peste 100 000 de specii.

În Republica Moldova, ploșnițele au fost studiate de-a lungul anilor de mai mulți entomologi. Rezultatele cercetărilor s-au publicat integral sau fragmentar în articole, monografii sau manuale. Cu toate acestea, niciun autor nu a obținut un calificativ special de hemipterolog etc. Unicul entomolog-himenopterolog moldovean recunoscut în spațiul științific internațional este Valeriu Derjanschi, care actualmente reprezintă un model de cercetător pentru cei care îl urmează. Valeriu Derjanschi studiază grupa respectivă de insecte după toate standardele internaționale de cercetare entomologică și pe baza acestora a susținut tezele de licență universitară (1975), de doctor (1985) și de doctor habilitat (2003), obținând și gradul didactic de profesor cercetător în 2012.

Un jalon important al activității sale este publicarea, în anul 2005, la Paris, a volumul I al operei entomologice intitulată *Hemipteres Pentatomoidea Euro-mediterraneens / Fauna de France 90*, în coautorat cu Jean Pericart, sub egida „Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles”. Monografia are 500 de pagini și cuprinde: Introducerea; Abrevierile; Generalități; Sistematica; capitolele cu tratarea celor două familii (Dinidoridae și Pentatomidae), 11 subfamilii, triburi, genuri și specii. Textul este completat cu 153

Valeriu DERJANSCHI, Jean PERICART. *Hemipteres Pentatomoidea Euro-mediterraneens / Fauna de France 90*. Fédération Française des Sociétés de Sciences Naturelles, 2016.

de figuri alb-negru ale insectelor și schemele detaliilor lor morfologice și anatomice, absolut necesare la determinarea speciilor de pentatomoidee; 55 de hărți cu indicarea răspândirii geografice ale acestora. Sursele bibliografice, expuse pe 38 de pagini, au fost selectate dintre cele mai relevante în lume. În final, este prezentată o anexă din 16 pagini cu denumirea științifică a speciilor descrise în volum și 60 de specii care constituie 16 planșe color.

La apariția sa, în anul 2005, monografia a fost mediatizată de presa din Republica Moldova, România și Franța, prima ediție fiind complet epuizată, inclusiv repartizată la mari biblioteci ale lumii și la universitățile cu profil biologic. Spre surpriza mediului academic din Republica Moldova și ca dovadă a valorii sale științifice, în 2016, iarăși la Paris și tot în franceză, cu unele completări, dar în mare parte în același format, lucrarea a fost reeditată.

Volumul cântărește greu nu doar la figurat, ci și la propriu, ediția reeditată fiind tipărită în condiții grafice excelente, pe hârtie groasă, care pune în valoare ilustrațiile și conținutul. Pe verso sunt expuse biografiile succinte ale autorilor.

Felicităm autorii, conaționalul nostru Valeriu Derjanschi și francezul Jean Pericart, urându-le noi descoperiri entomologice, dar și multă recunoștință pentru opera lor științifică de mare valoare.